

Агресія дітей. Причини і

СЛОВНИК

“Агресія” (*aggression*)-

з латинської буквально

означає “приступ”,

“наступати”.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Агресія

це поведінка, що суперечить нормам і правилам існування людей в суспільстві, що приносить фізичний або моральний збиток людям або викликає у них психологічний дискомфорт.

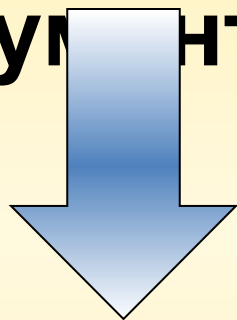

ВИДИ АГРЕСІЇ:

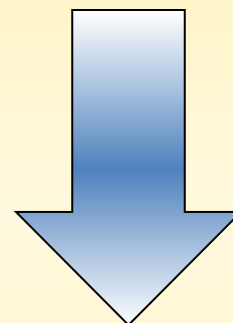
(за цілеспрямованістю)

Інструментальна

Для досягнення
певної мети

Реактивна

Завдати людині
біль,
емоційний стан
гніву,
ворожості

«Агресія» та «агресивність»

Агресія – індивідуальна чи колективна форма поведінки, яка направлена на заподіяння фізичної чи психічної шкоди іншій людині чи групі.

Агресивність визначають ситуативну чи особистісну схильність до руйнуючої поведінки.

Підходи до вивчення агресії:

1. Перший - агресивність трактується як уроджена, інстинктивна властивість людини.
2. Другий - агресія вивчається як поведінкова реакція на фрустрацію.
3. Третій - розглядають агресивність як характеристику поведінки, що формується в результаті научіння

Критерії виявлення агресивності людини

1. Сварка з оточуючими
2. Втрата контролю над собою
3. Звинувачення інших у своїх о невдачах
4. Образа, заздрість, бажання помсти
5. Гнів та відмова у допомозі, у діяльності
6. Навмисне дратування людей, репліки з підтекстом
7. Відмова підчинятися правилам
8. Імпульсивне реагування на різні дії оточуючих (дітей і дорослих)

Розрізняють види агресії за формою прояву

- **Вербальна агресія –**

людина вербально, словами виражає своє агресивне відношення до іншої людини, вживає словесні

Розрізняють види агресії за формою прояву

- **Фізична агресія –**

людина схильна фізично виражати агресію по відношенню до іншої людини і може застосувати грубу фізичну силу.

Розрізняють види агресії за формою прояву

- **Предметна агресія-**

людина зриває свою агресію на
навколишніх предметах

Розрізняють види агресії за формою прояву

- Емоційна агресія-

у людини при спілкуванні з іншою людиною виникає емоційне відчуження, почуття підозрілості, ворожості неприязні,

недоброзичливості
до нього

в відношенню

Розрізняють види агресії за формою прояву

- **Самоагресія-**

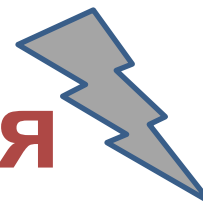
людина не перебуває сама з собою в мирі,злагоді. У нього відсутні або ослаблені механізми захисту "я", він виявляється беззахисним по відношенню до агресивного середовища.

Усі форми агресивності мають одну спільну рису: вони викликані спробами контролювати ситуацію, впливати на неї з метою вдосконалення або себе, або свого оточення, включаючи близьких людей.

Причини закріплення агресивного стану у поведінці

- Особистісна прихильність, до моделі поведінки, приклад значимих дорослих.
- Несформованість засобів захисту від тиску.
- Наявність психотравмуючої ситуації.
- Надія на зняття психологічного напруження.
- Стремління проявити свою самостійність, виділитися як лідер.

Психологічні особливості, що провокують агресивну поведінку дітей:

- 1) Недостатній розвиток інтелекту та комунікативних навичок;
- 2) знижений рівень саморегуляції;
- 3) нерозвиненість ігрової діяльності;
- 4) занижену самооцінку;
- 5) порушення у стосунках з однолітками.

Як виявити агресивну дитину:

- Втрачає контроль над собою;
- Сперечається, лається з дорослими;
- Відмовляється виконувати правила;
- Умисно дратує людей;
- Винуватить інших у власних помилках;
- Сердиться і відмовляється виконувати прохання;
- Буває заздрісною, мстивою;
- Чутливо й швидко реагує на різні дії оточуючих (дітей і дорослих), які нерідко дратують її.

Загальна стратегія ставлення ДО ДИТИНИ ОТОЧЕННЯ:

1. За можливості запобігати агресивним проявам дитини: перехопити занесену для удару руку, покликати дитину.
2. Пояснити дитині неприйнятність агресивної поведінки, фізичної чи вербальної, у ставленні до неживих предметів, а тим більше до людей.
3. Встановити чітку заборону на агресивну поведінку, систематично нагадувати про неї.
4. Запропонувати дитині альтернативні способи взаємодії з оточуючими на основі розвитку у неї емпатії, співпереживання.

Рекомендації щодо попередження прояву агресії у дітей шкільного віку

Психологу та соц.педагогу:

- Розвиток уміння виражати свої емоції в соціально прийнятій формі;
- Розвиток уміння розуміти стан іншої дитини;
- Навчання ауторелаксації та способам зняття напруження;
- Розвиток навичок спілкування;
- Формування позитивного самосприйняття на основі особистісних досягнень.

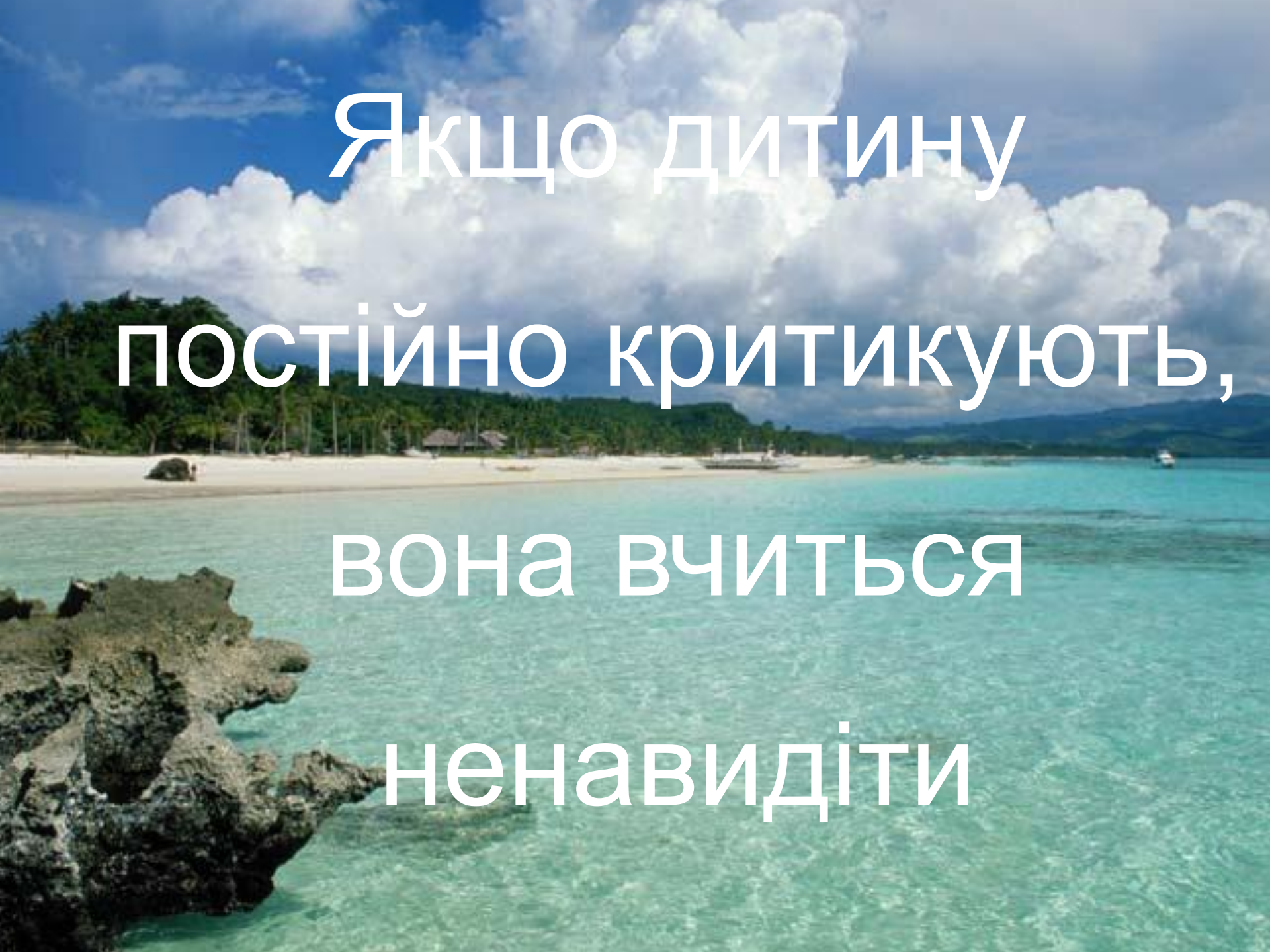

Рекомендації щодо попередження прояву агресії у дітей шкільного віку

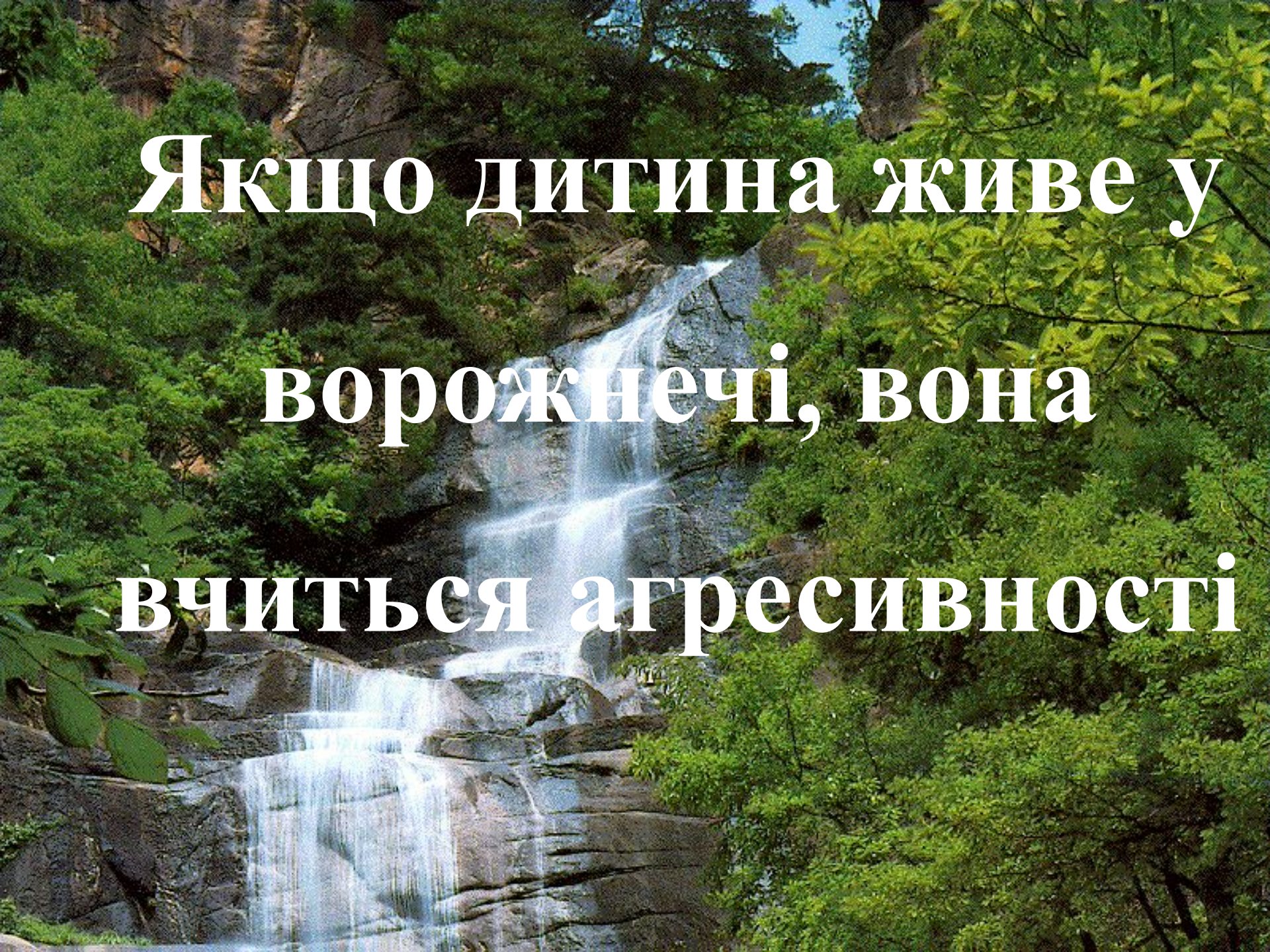
Поради класним керівникам:

- Уважно вислухайте дитину, прагніть до того, щоб підліток зрозумів, що він вам не байдужий і ви готові зрозуміти і прийняти його. Не перебивайте і показуйте свого страху. Відносьтесь до нього серйозно, з повагою.
- Запропонуйте свою підтримку і допомогу. Постарайтесь переконати, що даний стан (проблема) тимчасові і швидко пройдуть Проявіть співчуття і покажіть, що ви поділяєте і розумієте його почуття.
- Зацікавтесь, що саме турбує підлітка.
- Впевнено спілкуйтесь з підлітком .Саме це допоможе йому повірити у власні сили. Головне правило в роботі з дітьми – не нашкодь!
- Використовуйте слова, речення, які будуть сприяти встановленню контактів: розумію, звичайно, відчуваю, хочу допомогти.
- В розмові з підлітком дайте зрозуміти йому, що він необхідний і іншим і унікальний як особистість Кожна людина незалежно від віку, хоче мати позитивну оцінку своєї діяльності.
- Недооцінка гірша ніж переоцінка, надихайте підлітка на високу самооцінку. Вмійте слухати, довіряйте і викликати довіру в нього.

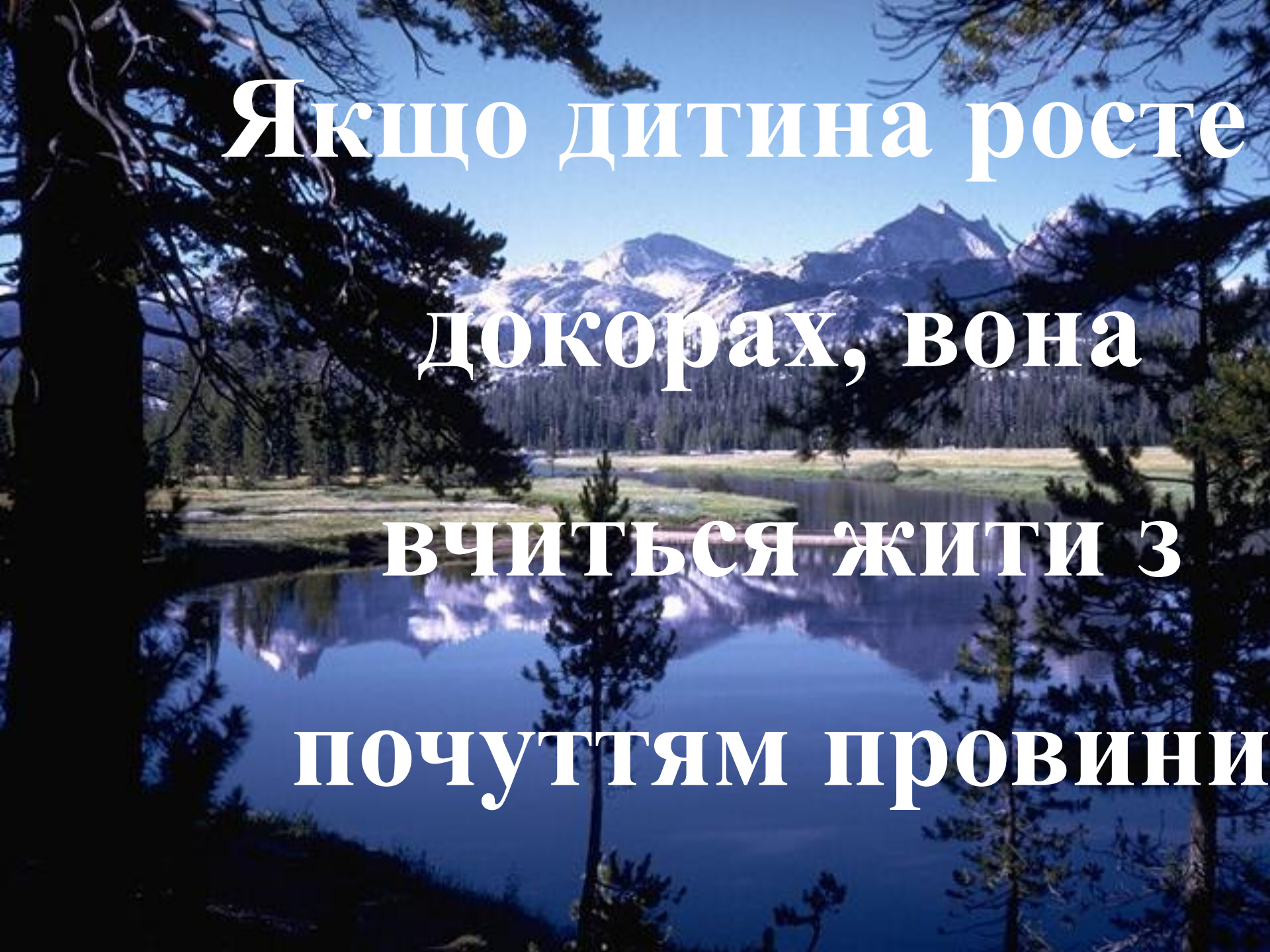
Якщо дитину
постійно критикують,
вона вчиться
ненавидіти

A photograph of a waterfall cascading over dark, layered rocks in a lush green forest. The water is white and frothy as it falls. The surrounding trees are dense and green, with some sunlight filtering through the canopy.

**Якщо дитина живе у
ворожнечі, вона
вчиться агресивності**

**Якщо дитину
висміюють, вона стає
замкнутою**

A scenic landscape featuring a calm lake that perfectly reflects the surrounding environment. In the background, majestic mountains with patches of snow rise against a clear blue sky. The middle ground is filled with a dense forest of evergreen trees, their dark green needles contrasting with the lighter tones of the mountains and water. The foreground shows the dark, silhouetted branches of trees, framing the view and adding depth to the scene. The overall atmosphere is peaceful and serene, capturing a moment of natural beauty.

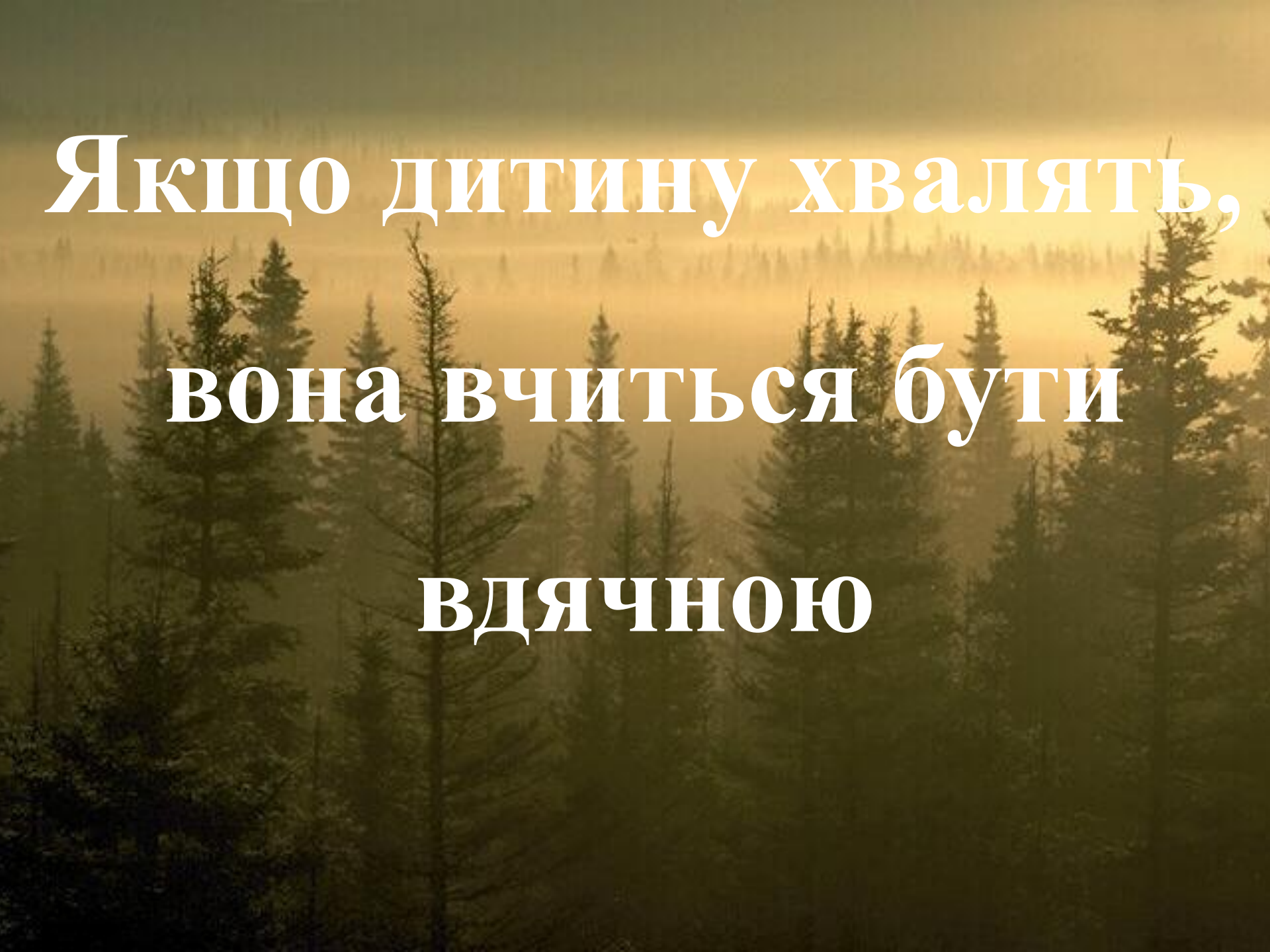
**Якщо дитина росте
докорах, вона
вчиться жити з
почуттям провини**

A tropical landscape at sunset. The sky is filled with soft, golden light from the setting sun, partially obscured by palm fronds. Below the sky, a calm body of water reflects the light and the surrounding greenery. The foreground is dominated by the silhouettes and fronds of palm trees, creating a sense of being in a tropical environment. The overall mood is peaceful and serene.

**Якщо дитина росте в
терпимості, вона
вчиться розуміти інших**

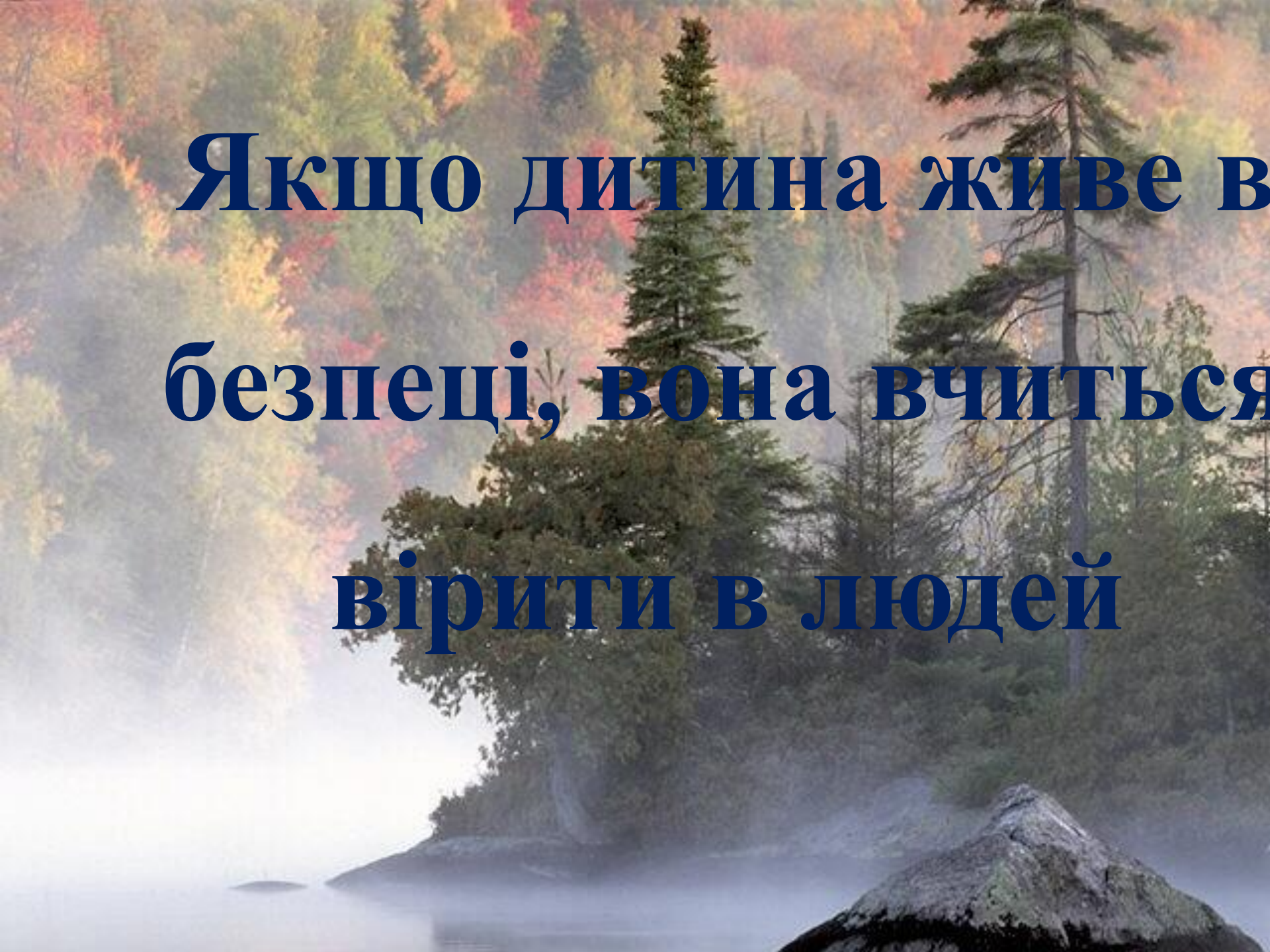
**Якщо дитину
підбатьорювати, вона
вчитьсця вірити в себе**

**Якщо дитину хвалять,
вона вчиться бути
вдячною**

Якщо дитина росте у
відвертості, вона вчитьс
бути справедливою

The background of the image is a soft-focus photograph of a forest. In the foreground, there are dark, silhouetted evergreen trees. Behind them, a dense forest of deciduous trees is visible, their leaves in various shades of autumn: red, orange, yellow, and green. A thick layer of white mist or fog hangs between the foreground trees and the background forest, creating a sense of depth and mystery. The overall lighting is soft and diffused, typical of an overcast day in a wooded area.

**Якщо дитина живе в
безпеці, вона вчиться
вірити в людей**

